

Propovijed mons. Bože Radoša, varaždinskog biskupa

Regionalna konferencija Caritas Europa

Srijeda 6. svibnja 2026., Varaždin

Ja te ljubim, ostani u meni i donosi rod!

Braćo nad/biskupi, braćo svećenici, poštovani ravnatelji i djelatnici Caritas Europe, draga braćo i sestre u Kristu,

dvije nas snažne riječi danas vode prema srcu ove svete mise i njih bi rado povezo u ovoj prigodi. Prva je riječ iz Evanđelja: „Ja sam trs, vi loze.“ Druga je riječ iz apostolske pobudnice *Dilexi te*: „Ja te ljubim.“

Prva nam govori odakle živimo. Druga nam govori kome smo poslani.

Prva nas vraća Kristu kao izvoru. Druga nas šalje siromahu kao bratu.

Prošloga vikenda u Požegi, na Nacionalnom susretu hrvatske katoličke mladeži, mladi su se okupili upravo pod geslom današnjega Evanđelja: „Ja trs, vi loze.“ Lijepo je i znakovito da je Crkva u Hrvatskoj, u licima mladih, ovih dana ponovno čula tu riječ. Gospodin nam je preko mladih rekao: ne zaboravite korijen. Ne zaboravite izvor. Ne zaboravite da loza nema života sama od sebe.

Loza ne rađa zato što se napinje, nego zato što ostaje. Ne nosi plod jer je snažna u sebi, nego jer je povezana s trsom. Ne daje grozd iz vlastite rezerve, nego iz soka života koji prima.

Tako je i s nama. Svaki zreli grozd; sve što Crkva daje, sve što Caritas čini, sve što biskupi, svećenici, ravnatelji, djelatnici i volonteri daruju siromasima, bolesnima, prognanima, osamljenima i zaboravljenima — sve ima jedan jedini izvor: Krista, istinski Trs.

Zato današnje Evanđelje nije samo lijepa slika vinograda. Ono je naša duhovna dijagnoza i naš put ozdravljenja. Ako ostajemo u Kristu, donosimo rod. Ako se odvojimo od njega, možemo još neko vrijeme imati strukture, projekte, izvješća i programe, ali plod počinje gubiti miris Evanđelja. Caritas bez Krista lako postane samo organizacija. Služenje bez molitve lako postane umor. Dobrota bez izvora lako postane aktivizam. Isus nas zato nježno, ali jasno vraća na početak: „Bez mene ne možete učiniti ništa.“

Tu nam se pridružuje i druga vodilja: pobudnica *Dilexi te*, započeta u srcu služenja pape Franje, a dovršena po papi Lavu. Već njezin naslov zvuči kao glas iz samoga Srca Kristova: „Ja te ljubim.“ U toj je riječi sažeto srce poslanja Caritasa. Ona nas vraća na izvore, na evanđeoski početak, na ono bitno. Prije svih planova, ustanova, strategija i oblika pomoći stoji Božja riječ upućena siromahu: „Ja te ljubim.“

To je temelj Caritasa. Siromah nije problem koji treba riješiti. Nije broj u statistici. Nije objekt naše dobrote. Nije netko nad kim se Crkva prigiba iz visine. Siromah je brat. Siromah je sestra. Siromah je subjekt, nositelj dostojanstva, nositelj glasa, nositelj mudrosti, nositelj povijesti. Crkva nas podsjeća da siromasi nisu samo oni kojima ona nešto daje, nego oni po kojima Crkva ponovno uči Evandjelje.

U njima nas Krist čeka. U njima nas Krist poučava. U njima Krist progovara Crkvi: pogledaj me, dotakni me, slušaj me, ne prolazi mimo mene.

Zato je ovaj glas Crkve osobito blizak izvornom poslanju Caritasa. On nas čuva od opasnosti da siromahe pretvorimo u bezimene korisnike sustava. Poziva nas da im pristupimo kao osobama: sa slušanjem, poštovanjem, strpljivošću i spremnošću dijeliti s njima vrijeme, prostor i odgovornost. Ne radi se samo o tome da nešto učinimo za njih, nego da budemo s njima. Jer istinska ljubav ne silazi odozgo, nego se rađa u susretu — od srca k srcu.

A sve to izvire iz Krista koji je sam živio siromaštvo. Isus nije samo govorio o siromašnima. On je postao siromašan. Rodio se u skromnosti, za njega nije bilo mjesta u svratištu, živio je jednostavno, radio rukama, nije imao gdje glavu nasloniti, bio je odbačen, izrugivan, razapet izvan grada. On nije samo Trs koji daje život lozama; on je Trs ranjen, pritisnut, proboden, ali upravo iz te ranjenosti teče sok spasenja.

Zato kršćanska ljubav prema siromašnima nije dodatak vjeri. Ona je njezin plod. Tko ostaje na Trsu, u njemu počinje strujati Kristova ljubav prema malenima. Gdje toga ploda nema, ondje se tiho otvara pitanje koliko smo doista ostali u njemu. Jer živa loza rađa. Crkva sjedinjena s Kristom prepoznaje siromahe kao svoje i ljubi ih njegovim srcem, i u konačnici ljubi Krista u njima.

Braćo i sestre, Europa danas (mi) ima mnogo vinograda koji izgledaju uređeno, ali u njima ima i mnogo suhih loza. Ima gradova punih svjetla, ali i stanova punih samoće. Ima

razvijenih sustava, ali i ljudi koji kroz njih neopaženo padaju. Ima stolova obilja, ali i obitelji koje strepe pred računima. Ima velikih riječi o ljudskom dostojanstvu, ali i ljudi kojima nitko ne zna ime. Ima napretka, ali i umora duše.

U takvoj Europi Caritas je pozvan biti znak da Kristov trs nije presušio. Da Crkva još nosi sok milosrđa. Da ljubav nije sentimentalna riječ, nego snaga koja mijenja stvarnost. Da siromasi nisu rub našega pastoralala, nego mjesto na kojemu se provjerava vjerodostojnost našega navještaja.

Danas posebno molimo da Caritas nikada ne zaboravi: uz Krista ostajemo upravo onda kada ostajemo uz siromašne. To nisu dva odvojena puta, nego jedan isti hod Evanđelja. Krist nas uvijek vodi k malenima, a siromasi nas uvijek vraćaju Kristu. U njima nas on čeka, u njima nas susreće, po njima nas uči ljubiti

I zato se plodovi Caritasa ne mjere samo paketima hrane, plaćenim računima, prihvatilištima, savjetovaništima, projektima, kampanjama i programima. Sve je to potrebno i dragocjeno. Ali najdublji plod dozrijeva ondje gdje čovjek ponovno osjeti da nije sam: u pohodu starcu koji je dugo čekao nečiji dolazak; u osloncu pruženom majci koja strepi za sutra; u sigurnosti darovanoj djetetu; u prihvaćanju prognanika kao brata; u trenutku kada siromah ne primi samo pomoć, nego mu se vrati dostojanstvo. Tada se događa ono što je srce pobudnice *Dilexite*: čovjek po Crkvi čuje Kristovu riječ — „Ja te ljubim.“

Braćo i sestre, loza se ne hvali grozdom. Ona zna da plod nije njezin u posjedu, nego joj je darovan. Tako ni mi ne smijemo svojatati dobro koje činimo. Svaki čin milosrđa, svaka otvorena vrata, svaka tiha žrtva, svaka noć provedena u brizi, svaka suza obrisana u ime Crkve — sve je to plod Krista u nama. Mi smo loze. On je Trs. Mi donosimo ono što od njega primamo.

Neka nas zato današnja Euharistija ponovno pricijepi na Krista. Neka nas očisti od umora, ravnodušnosti, rutine i samodostatnosti. Neka naše ustanove ne budu hladne, nego evanđeoski tople. Neka naše ruke budu stručne, ali i nježne. Neka naši programi budu dobro uređeni, ali nikada bez srca. Neka naši sastanci, planovi i odluke uvijek mirišu na Evanđelje.

I neka nas mladi iz Požege, okupljeni pod riječju „Ja trs, vi loze“, podsjetite da Crkva ima budućnost ako ostaje na Kristu. A pobudnica *Dilexi te* neka nas podsjeti da Crkva ostaje vjerna Kristu u mjeri u kojoj čuje njegov glas u siromasima.

Zato danas molimo:

Gospodine Isuse, istinski Trsu, ostani u nama.

Neka tvoj život teče kroz naše srce.

Neka tvoja ljubav oblikuje naše služenje.

Neka tvoje siromaštvo očisti našu Crkvu.

Neka tvoje milosrđe dozrije u našim djelima.

I neka svaki siromah, svaki ranjeni čovjek, svaka zaboravljena osoba po nama čuje tvoju riječ: „Ja te ljubim.“

Amen.